

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 5 lei
 6 luni 20
 3 luni 10
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI—5
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Cunoștința stării psihologice și sociale a țăranului de către judecătorii de ocol rural, de d-l D. Ghimpău.

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, s. I: Ion Măstăcăneanu cu Marghioala I. Mis-treanu ș. a.;
 Curtea cu jurați din județul Tutova: Victoria Remet cu Maria Mazurchievici, cu o Notă de d-l I. Tanoviceanu;
 Tribunalul Govurlui, s. I: Monahia Maria N. Albu cu Eleo-nora N. Albu și Ermil Zaharia;
 Necrolog.

Cunoștința stării psihologice și sociale a țăranului de către judecătorul de ocol rural

Sub acest titlu, d-l Dem. G. Theodorescu, magistrat stagiar, a publicat în *Curierul Judiciar* No. 79 din 1909 un articol, al cărui subiect prezintă o mare importanță față cu noua lege a judecătorilor de ocoale și cu scopul pentru care a fost alcătuită această lege. În rezumat, articolul d-lui Theodorescu cuprinde ideea frumoasă ca judecătorii să se intereseze mai mult și de partea economică și socială a țăranimii, căutând a-i fi un fel de «pedagog» cum zice d-sa, un conducător și un sfatuitor al țăranului «în marginile competenței judecătorești», fără a face — bine înțeles — «chestiuni de administrație sau didactice, lucruri caries din sfera lui de activitate».

Pentru atingerea acestui scop, d-l Theodorescu presupune cunoașterea de către judecător a stării psihologice a țăranului și propune în acest sens scoaterea unei reviste a judecătorilor, precum și adunarea în congrese anuale, sau de mai multe ori pe an, pe județe sau circumscripții.

Aceasta este ideea pe care colegul nostru d-l Theodorescu, dintr'un sentiment înalt de umanitarism, sau de patriotism bine înțeles, o desvoltă în foile *Curierului Judiciar*. Dacă iau condeiul să adaug și eu câteva cuvinte la cele spuse de d-sa, fac acest lucru îndemnat mai mult de rezultatele practice folositoare pe cari am constatat că le-ar avea aceste idei, dacă ar fi traduse în fapte;

pentru că o asemenea activitate pornită și continuată cu stăruință și fără întrerupere de către niște funcționari, cum sunt judecătorii de ocoale, cu autoritatea lor judecătorească și mai ales morală, ar avea o influență în bine asupra țăranilor și le-ar îmbunătăți în mod simțitor starea lor economică, mai mult decât ori câte alte legi ce s'ar vota în asemenea direcție. Și ar trebui să trăești în mijlocul acestor bătuți de soartă, și mai ales să trăești între ei ca judecător; să ai spiritul de observație și numai un pic de bunăvoință, să te interesezi de neajunsurile lor, încercând a le da oarecare sfaturi la nevoile lor, ca să te convingi de eficacitatea intervenției judecătorului, precum și de rezultatele rămase numai pe hârtie ale oricăror alte legi făcute cu scopul de a veni în ajutorul populației țărănești.

Unul din efectele cele mai bune ale legii judecătorilor de ocoale, așa cum a fost alcătuită de legiuitorul din 1908, este și acela că judecătorul, ducându-se să judece în comune, are ocazia să fie în mai deaproape contact cu țăranul și, deci, să-l poată cunoaște mai bine. Ca o consecință mai importantă a acestui lucru este și faptul că judecătorul, cunoscând mai bine pe fiecare țăran, va putea pronunța hotărârile mai potrivit cu spiritul și apucăturile fiecăruia, așa că ceace pronunță judecătorul va fi într-o mai dreaptă măsură, potrivit cu starea și mentalitatea fiecărui justițiabil. Căci, pentru a exista o bună judecată, nu e de ajuns numai să te pronunți în mod solemn și să aplici cu rigurozitate principiile de drept, în afară de orice considerații subiective proprii fiecărui caz care se prezintă, ci trebuie să mai ai în vedere și starea psihologică a indivizilor pe cari ai să-i judeci.

Planio! spune într-o notă din vol. II al comentariilor sale următoarele: «Il faut déjà connaître un peu la vie et le monde pour en comprendre et en juger toute l'organisation sous la forme juridique». Cu atât mai mult, deci este ne-

cesar ca judecătorul să cunoască viața și felul de a trăi al celor cari se prezintă a fi judecați de către el, care are chemarea să cântărească și să se pronunțe asupra libertății, cinstei și averii justițiablelor din jurisdicția sa.

Din acest punct de vedere, deci, pe lângă altele pe cari nu le discutăm aci, noua lege a judecătorilor de ocoale a fost bine și cu folos alcătuită. Nu e de ajuns, însă, ca o lege să fie bine alcătuită și să aibă intenții și scopuri frumoase pentru a da rezultatele dorite și necesare. Pentru aceasta mai trebuie ca funcționarii ce sunt chemați să aplice legea, să fie preparați în sensul de a o putea aplica în mod conștiințios și într-o adevărată măsură.

Legea, după cum spune d-l Theodorescu, e elastică în aplicarea ei și judecătorul are o foarte mare latitudine. Inșă, ca să poți oscila fără exagerare între achitare și condamnare, între maximum și minimum pedepsei, sau ca să păstrezi nota justă chiar în hotărârile civile, trebuie în primul rând să cunoști sufletul imprecinaților pe cari îi judeci.

Dar pe lângă aceste foloase, ceea ce prezintă o mai mare importanță în viața practică a țaranului este faptul că dacă judecătorul s'ar preta să cunoască mai de aproape pe țaran, dacă i-ar cerceta mai amănunțit obiceiurile și felul lui de a se purta, atât înăuntru cât și în afară de casă, și dacă ar încerca să-i fie un sfatuitor și un conducător sincer al lui, atunci rezultatele acestei activități ar fi mult mai frumoase și mult mai folositoare decât orice altă lege, de oarece judecătorul are avantajul a fi cel mai mult ascultat, fiind singurul funcționar care prin situația sa prezintă cele mai mari garanții de moralitate și de corectitudine în ochii țaranilor.

Și cum, după actuala lege, judecătorul trebuie să se ducă cel puțin de două ori pe lună în fie care comună din ocolul său, ar avea atâtea ocazii ca la primărie, înainte, sau după terminarea ședinței, să dea odată cu consultațiile ce i se cer și diferite sfaturi, cari fie din cauza respectului, fie din cauza fricei pe cari țaranii le au față de judecător, ar fi ascultate și executate cu stricteță, sau, în tot cazul, mai bine decât dacă aceste sfaturi ar porni dela alt funcționar.

În ce privește acțiunile pornite de țarani, am observat că foarte multe dintre ele sunt făcute numai dintr'un spirit de ambiție, sau de mândrie rău înțeleasă, sau din spiritul de răutate, pe care-l are țaranul de a se răsbuna pe vecinul lui cu care s'a certat din lucru de nimic.

De multe ori s'au văzut cazuri când țaranul reclamant, în urma stăruințelor de împăcare făcute de către judecător în lipsa inculpatului, răspundea că nu

se împacă, de oarece pârîtul nu e de față ca să se roage să-l ierte și nu vrea să se facă de răs în sat că n'a câștigat în proces; și de multe ori pleacă satisfăcut dela judecătorie, chiar în cazul când adversarul a fost achitat, sau când în civil i s'a respins acțiunea, având singura mângâiere, că l-a purtat pe drumuri pe pârât și amenință că are să-l mai poarte și pe la tribunal.

Se știe cât timp și câți bani cheltuesc țaranii în procesele lor, mai ales când se duc și în apel, unde suferă câte 4—5 amănări până la rezolvirea definitivă.

Ei bine, judecătorul, în limitele și conform spiritului ce a predominat la alcătuirea legii din 1908, are rolul și frumos și folositor să facă țaranilor o educație cetățenească, să-i convingă prin sfaturi și exemple că e mai bine să trăiască împăcați unul cu altul și să nu pornească acțiuni pentru orice lucru de nimic, cari nu au alt rezultat de cât să-i învrăjbească, să-și piardă timpul și să-și cheltuiască puținul pe care-l au. E mult mai folositor ca țărănimea să nu aibă pricini multe, de cât în cazul când, având procese, sunt just rezolvate.

S'ar putea obiecta, însă, că e bine ca judecătorul să stea departe de frământările și chestiunile ce sunt în afară de sfera lui pur judecătorească, căci numai atunci el ar putea fi un judecător drept și imparțial. Răspund, însă, că acest lucru se poate și trebuie să se pretindă numai dela judecătorii dela orașe, unde ei sunt în contact cu clase mai superioare și în ce privește priceperea chestiilor de drept și în privința luptei pentru traiu. Nu tot astfel se prezintă lucrurile la țară, unde țaranul se sperie de orice funcționar, dela cel mai mare până la cel mai mic.

Sunt comune foarte multe unde primarii și notarii își fac în mod gratuit, sau aproape gratuit, toate muncile câmpului și toate interesele lor cu țaranii pe cari îi țin la ordinele lor, cu amenințarea că i-ar putea băga în cine știe ce incurcătură. Deasemenea, aproape toți jandarmii trăiesc pe socoteala satului, mai ales acum când au pe mână carnetele à souche. E de ajuns ca un țaran să refuze jandarmului un serviciu, ca să fie pedepsit cu amendă până la 3 lei, care de multe ori este greu de plătit, și cum țărani nu știu că pot face contestație împotriva acestor amendări, sunt supuși la toate capriciile acestor ofițeri de poliție. Ei bine, când judecătorii s'ar interesa mai de aproape de aceste neajunsuri mici în aparență, dar mari în consecință, când i-ar ajuta cu sfaturi, povățuindu-i ce trebuie să facă și cum să se poarte, luând și măsurile necesare împotriva acestor funcționari abuzivi, atunci țaranii ar observa că într'adevăr are cine se interesa de soarta lor, și știin-

du-se apărați de către cel mai mare funcționar din plasă, nu s'ar mai lăsa intimidați de amenințările și pedepsele acestor funcționari nepregătiți din nici un punct de vedere, cari sunt puși pe capul lor. Mi s'au prezentat cazuri când jandarmul a fost dat în judecată pentru faptul de bătaie gravă aplicată țăranilor pentru ajungerea diferitelor scopuri, și cu toate astea martorii cari asistasă la bătaie, să nu scoată un cuvânt de inculpare în sarcina jandarmului, și aceasta numai de teama să nu-i facă și lui același lucru, sau să nu-l amendeze.

S'a ajuns ca țăranii să aibă mai multă teamă de un jandarm decât de un administrator de plasă, sau un judecător; și aceasta pentru motivul că n'are cine se interesa mai părintește de el, ca să știe țăranul că atunci când are dreptate și o cere, i se va da.

Dar pe lângă aceste foloase, cari, după cum am văzut, constă în a mai micșora sau înlătura relele la cari sunt expuși țăranii, interesarea mai de aproape a judecătorului de țărani ar mai prezenta un alt folos de cea mai mare importanță, care ar consta din a preîntâmpina aceste rele și treptat-treptat să fie înlăturate din calea lor.

Judecătorul, prin sfaturile și măsurile pe cari le-ar lua, ar putea să schimbe felul de traiu al țăranilor, silindu-i să iasă din lăncezeala în cari se găsesc și să se ocupe mai mult, atât în interior, cât și în jurul casei lor.

Socotesc că toată activitatea ce ar trebui depusă pentru îmbunătățirea soartei țăranului, ar trebui îndreptată în sensul de a-l putea determina să fie mai gospodar și mai muncitor; mai cu ordine și mai curat în casa și ograda lui; mai prevăzător și mai cumpanit în cheltuelile pe cari le face, precum și în câștigurile ce ar putea realiza cu o muncă relativ mică; mai împăciuit și mai bun la suflet în ce privește legăturile cu semenii lui. Cu un cuvânt, să se caute a se forma caracterul și sufletul țăranului, și când se va ajunge la acest rezultat atunci putem zice că s'a îmbunătățit soarta țăranului, de oarece prin forța lucrurilor se va ajunge și la o stare economică multumitoare. Iar din observațiile pe cari le-am făcut, am convingerea că judecătorul ar putea să lucreze cu mari și frumoase rezultate în această direcție, fiind funcționarul despre care țăranii au cea mai frumoasă idee și din punctul de vedere moral și din cel al autorității.

O asemenea activitate ar avea avantajul că, în primul rând, ar forma oameni de caracter printre țăranii și i-ar deprinde cu timpul să priceapă mai bine rostul vieții, precum și lupta pentru viață.

Iată de ce am găsit că este frumoasă și rodnică această idee pe care a emis-o unul din co-

legii noștrii și de ce m'am hotărît să adaug și cu câteva cuvinte la cele spuse de d-sa. Găsesc, ca și d-l Theodorescu, că este folositor pentru țăranime ca judecătorul să se intereseze de ea și să caute a o cunoaște mai de aproape în obiceiurile și în mentalitatea ei¹⁾. Cred de asemenea că este bine ca judecătorii să se adune în congrese, unde să se discute lucruri relative la acest fel de activitate a judecătorului. Nu găsesc însă că scoaterea unei reviste a judecătorilor ar fi necesară în acest caz. Și apoi socotesc că n'ar avea șansa să viețuiască o asemenea revistă. Nu e necesară apariția unei asemenea reviste, pentru motivul că avem reviste juridice *Curierul Judiciar*, *Dreptul*, etc., cari ar putea să publice ceea ce ar fi necesar pentru o asemenea activitate. Și cred că n'are să viețuiască o revistă scoasă de judecători, pentru că pe lângă materialul trebuincios publicării mai trebuie să se îngrijească și de partea administrativă și comercială a revistei, și din acest punct de vedere, dacă nu sunt oameni speciali, nu se poate reuși.

D. Ghimpân.

Magistrat stagiar, Strehala-Mehedinti

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 10 Noembrie 1909

Președinția d-lui AT. G. KIVU, consilier

Ion Măstăcăneanu cu Marghioala I. Mistreanu ș. a.

Competență.—Incheiere prin care o instanță de apel se declară competentă, în cazul art. 335 din Procedura civilă.—Dacă acea încheiere constituie o hotărâre definitivă, în contra căreia se poate face recurs mai înainte de darea hotărârii asupra fondului.

În cazul prevăzut de art. 335 din Procedura

¹⁾ Reproduc aici o parte din circulara Ministerului de justiție cu No. 2:347 din 13 August 1909, care e în același sens cu ideile expuse mai sus: «Legea pentru judecătorii de ocoale, a cărei aplicațiune va înalte încredințată are un însemnat caracter social. Ea nu se mărginește a înființa numai o jurisdicțiune accesibilă populației rurale, a da și locuitorilor de la țară judecători, ci înțelege a scăpa pe săteni de exploatarea jălbarilor și a institui în d-voastră apărători legali și sfătuitori înțelepți ai celor obijduiți și nevoiași».

Misiunea cu care sunteți învestiți este din cele mai mărețe. La satisfacția sufletască cea mai înaltă ce se încearcă, aceea de a da dreptate tuturor celor ce se cuvine, puteți adăuga și meritul legitim, de a contribui cu apărarea și sfatul d-voastră la asigurarea păcii sociale.

Pentru a putea însă atinge acest scop e necesar ca judecătorii de ocoale, pătrunși de intenția legiuitorului, să fie adevăratele organe ale legii, adică pe deoparte să dea pricinilor ce le sunt supuse toată luarea aminte pentru ca judecata lor să fie legală, dreaptă și înțeleaptă; și pe de altă parte prin purtarea lor prin îndeplinirea strictă a îndatoririlor profesionale, prin îngăduința, răbdarea și blândețea cu cari vor asculta păsările împincinații să ajungă a dobândi respectul și iubirea locuitorilor săteni și a le insufla încrederea în legile țării și în organele lor.

Iar în raportul d-voastră cu împincinații și cu cei ce vă cer povață să fiți răbdători, blânzi și cu luare aminte, căci numai astfel vă veți putea asigura respectul și încrederea locuitorilor dela țară și veți putea răspunde înaltei d-voastră chemări

civilă, încheierea prin care instanța de apel s'a declarat competentă nu are, și nu poate să aibă, de efect să devestească pe judecători de cercetarea fondului afacerii, de oarece art. 335 obligă pe instanța de apel de a judeca afacerea în fond.

Așfel, pe temeiul acestui principiu, încheierea prin care instanța de apel s'a declarat competentă în cazul prevăzut de art. 335 din Procedura civilă nefiind o hotărâre definitivă, care să termine instanța de apel, parlea nemulțumită nu poate să o atace cu recurs înainte de darea hotărârii definitive prin care instanța de apel judecă afacerea în fond.

Deciziunea 427.—Respins, ca inadmisibil, recursul făcut de Ion Măstăcăneanu, contra jurnalului Trib. Neamțu din 6 Septembrie 1905, dat în proces cu Marghioala I. Mistreanu și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș, care a cerut respingerea recursului ca inadmisibil, de oarece nu este făcut în contra unei hotărâri definitive, ci în contra unui jurnal nedesăvârșit,

Pe d-l avocat G. Barozzi, în combaterea incidentului, și
Pe d-l procuror general C. R. Manolescu, în concluziunile puse pentru admiterea incidentului.

Deliberând,

Asupra incidentului ridicat de intimăți, relativ la neadmisibilitatea recursului:

Considerând că se constată că intimata, Marghioala G. Ilie Mistreanu, întinzând acțiune în contra celorlalte părți din recurs pentru împărțirea unei succesiuni cvenită lor, judele de pace al ocolului Piatra-Neamțu prin cartea de judecată No. 1047/904, și-a declinat competența de a judeca acea acțiune; că, în contra acestei cărți de judecată, Marghioala G. Ilie Mistreanu făcând apel, Tribunalul Neamțu, prin încheierea No. 4611 din 6 Septembrie 1905, a constatat că rău judele de pace și-a declinat competența de a judeca și, în consecință, a admis apelul și a evocat fondul, procedând la luarea interogatoriului lui I. I. Chinariu și dispunând facerea unei cercetări locale cu martori; că la termenele următoare, tribunalul a procedat la operațiunile partajului și, prin hotărârea No. 29/907, a declarat definitiv partajul și a atribuit părților loturile formate și ieșite la sorți;

Considerând că, din petițiunea de recurs, primită la grefa acestei Curții în ziua de 15 Septembrie 1905, se constată că Ion Măstăcăneanu a făcut recurs în contra încheierii pronunțată de tribunal în ziua de 6 Septembrie 1905;

Considerând că, după cum s'a arătat mai sus, prin acea încheiere tribunalul, admitând apelul și declarându-se competent, a dispus evocarea fondului și în acest scop a amănat afacerea spre a se îndeplini formalitățile cerute de procedura partajului, iar în ziua de 30 Ianuarie 1907 a dat hotărârea definitivă No. 29/907;

Considerând că art. 335 din Procedura civilă prevede că atunci când se face apel în contra hotărârii prin care instanța s'a declarat incompetentă, dacă instanța de apel găsește apelul întemeiat, va schimba hotărârea apelată și declarându-se competentă, va judeca afacerea în fond;

Că de aci rezultă că, în cazul prevăzut de art. 335 din Procedura civilă, încheierea prin care instanța de apel s'a declarat competentă nu are și nu poate să aibă de efect să devestească pe judecători de cercetarea fondului afacerii, de oarece art. 335 obligă pe instanța de apel de a judeca afacerea în fond;

Considerând că, după art. 35 din legea organică a Curții de Casație, această instanță nu poate primi cereri de recurs în casație decât în contra hotărârilor judecătorești definitive;

Că încheierea prin care instanța de apel s'a declarat competentă în cazul prevăzut de art. 335 din Proced. civilă, nefiind o hotărâre definitivă care să termine instanța de apel, parlea nemulțumită pe acea încheiere nu poate să o atace cu recurs înainte de darea hotărârii definitive, prin care instanța de apel judecă afacerea în fond;

Că, prin urmare, recursul făcut în speță în contra încheierii din 6 Septembrie 1905, prin care tribunalul s'a declarat competent de a judeca și a dispus evocarea fondului, fără ca partea să aștepte darea hotărârii asupra fondului, urmează să fie declarat inadmisibil; Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA CU JURAȚI DIN JUDEȚUL TUTOVA

Audiența dela 17 Noembrie 1909

Președenția d-lui N. VERNESCU, jude de ședință

— Victoria Remet cu Maria Mazurchievici —

Deciziunile Camerei de punere sub acuzare.— Caracterul lor.— Excepțiunea de necompetență ridicată la Curtea cu jurați, înainte de începerea debaterilor.— Dreptul Curții de a-și declina competența de a judeca un delict.— (Art. 388 din Proc. penală).

Deciziunile Camerei de punere sub acuzare au un caracter indicativ de jurisdicțiune, un caracter de trimitere, ele nu fac decât să defere pricina instanței de judecat pe care însă nu o pot lega în nici un caz.

Prin urmare, atunci când excepțiunea de necompetență a Curții cu jurați se ridică de către una din părți înainte de a se fi început debaterile, Curtea nefiind oprită de nici un text expres de lege, și nefiind prin nimic legată, poate să-și declina competența de a judeca un delict.

Curtea,

Asupra declinătorului de competență, propus de reprezentantul Ministerului public;

Având în vedere deciziunea Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel Iași, sub No. 85, prin care trimite înaintea Curții cu juri din acest județ pe Victoria Remet, moasă din orașul Bărlad, pentru faptul că cu știință a întrebuițat mijloace mecanice, făcând să lepede femeia Maria Mazurchievici, fapt calificat de crimă și prevăzut de art. 246, alin. 1 din Codul penal, și pe Maria Mazurchievici pentru că, fiind însărcinată, cu voință a primit să se întrebuițeze mijloace mecanice de a lepeda, fapt calificat de delict și prevăzut de art. 246, alin. 2 din Codul penal;

Având în vedere că din extractul de pe actul de moarte No. 512/909, ce se află la dosarul cauzei, se constată că acuzata Victoria Remet a încetat din viață în ziua de 15 Octombrie și, ca atare, urmează ca acțiunea publică să se stingă, potrivit art. 12 din Procedura penală;

Având în vedere că Curtea azi rămâne a se pronunța numai asupra faptului ce se impută Mariei Mazurchievici, fapt calificat de delict și deci de competența tribunalelor ordinare;

Având în vedere că deciziunile Camerei de punere sub acuzare au un caracter indicativ de jurisdicțiune, au un caracter de trimitere, nu fac decât să defere pricina instanței de judecat, pe care nu o pot lega în nici un caz;

Având în vedere că aceste deciziuni au un caracter provizor, dovadă art. 405 și 406 din Proc. penală care permite acuzatului, care nu a atacat deciziunea Camerei cu recurs în casație pentru motiv de necompetență, să

poată propune acest motiv după condamnare; în cazul când aceste deciziuni ale Camerei s'au atacat cu recurs în Casație și Casația s'a pronunțat, atunci acele deciziuni devin atributive de jurisdicțiune;

Având în vedere că art. 388 din Proc. penală prevede cazul când acuzatul fiind dat judecătii pentru crimă și în urma desbaterilor urmate reiese că este un simplu delict, în acest caz, după ce instrucția a fost terminată, Curtea nu-și mai poate declina competența; legea e categorică, acest articol constituie o derogare de la regulile stricte în privința competenței; dar în cazul când excepțiunea de competență se ridică de către una din părți, în speța de Ministerul public, înainte de a se fi început desbaterile, în acest caz Curtea nefiind oprită de nici un text expres de lege, și nefiind legată prin nimic, urmează să-și declină competența. (Casația Română; Griolet: «Revue pratique de droit français»);

Având în vedere și cererea acuzatei Maria Mazurchevici, de a fi pusă în libertate provizorie;

Că Curtea, apreciind și găsind că nu mai este necesară detențiunea ei, urmează a o pune în libertate;

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude de ședință N. Vernescu, Curtea declară stinsă, prin moarte, acțiunea publică privitoare pe Victoria Remet;

(ss) A. Suciu; N. Vernescu.

Grefier (s) I. T. Zăhărescu.

O sebită părere:

Noi, Gh. Petrescu-Dâmbovița, judecător de ședință la Tribunalul Tutova;

Având în vedere că reprezentantul Ministerului public, după ce s'a luat interogatoriul acuzatei Maria Mazurchevici și s'a făcut apelul nominal al d-lor jurați cari au răspuns în număr suficient, de a compune comisiunea de judecată, a cerut Curții ca să-și declină competența de a judeca acest proces, de oarece Victoria Remet, acuzată pentru crimă, a încetat din viață, iar cealaltă acuzată, Maria Mazurchevici fiind dată în judecată pentru un delict, urmează a fi judecată de tribunal;

Având în vedere că prin deciziunea No. 85/909 a Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Iași, se trimite înaintea Curții cu jurați de Tutova pe acuzata Victoria Remet pentru crimă prevăzută și pedepsită de art. 246, alin. 1 din Codul penal și pe Maria Mazurchevici pentru că a primit să întrebuințeze mijloacele de lepădare propuse de cea dintâi, fapt calificat delict și pedepsit de art. 246, alin. 2 din Codul penal;

Având în vedere că acuzata Victoria Remet a încetat din viață și Curtea, examinând actele din dosar, a declarat stinsă acțiunea publică în privința ei, conform art. 12 din Proc. penală, după care, în majoritate, a admis declinatoriul de competență;

Considerând că deciziunea Camerei de punere sub acuzare mai sus citată a rămas definitivă prin nefacerea recursului atât de acuzată cât și de Ministerul public;

Având în vedere că deciziunile Camerei de punere sub acuzare, odată ce sunt rămase definitive, fie prin respingerea recursului, fie prin nefacerea recursului în termenul util prevăzut de art. 321 din Proc. penală, dobândesc, în materie criminală, caracterul definitivității în sensul că leagă jurisdicțiunea de judecată — Curtea cu jurați — cu judecarea faptelor ce ele constată; că, prin urmare, Curtea trebuie să procedă la judecarea afacerii neputându-se desinvesti decât printr-o decizie, care nu poate pronunța, potrivit art. 10 din Proc. penală, decât ori condamnarea, ori achitarea, ori absolvirea; sau să declare stinsă acțiunea publică, în caz de moarte a acuzatului, potrivit art. 12 din Proc. penală;

Având în vedere că în speța, deși acțiunea publică pentru crimă este stinsă, totuși acțiunea publică pentru delictul imputat acuzatei Maria Mazurchevici fiind des-

chisă prin aceeaș decizie, care în mod regulat a investit Curtea cu jurați cu judecarea crimei și a delic-tului, urmează a se judeca tot de aceeaș instanță, fiind că nu se poate scinda o decizie a Camerei de acuzare când trimite afacerea înaintea Curții cu jurați;

Având în vedere că prin art. 388 d'n Proc. penală se dă Curților cu jurați plenitudinea jurisdicțiunii în sensul că ele sunt ținute a pronunța pedeapsa stabilită de lege, chiar în cazul când după desbateri s'ar găsi că faptul dedus judecătii este delict sau contravenție;

Având în vedere că legiuitorul a fixat timpul în care acuzatul putea ataca cu recurs deciziunea Camerei pentru cauză determinată în art. 324 din Proc. penală între care este și necompetența, punând chiar prin art. 321 din Proc. penală însărcinarea președintelui tribunalului de a încunoștiința pe acuzat că dacă s'ar crede în drept să facă vreo cerere de nulitate trebuie să o declare în următoarele cinci zile zile, având acelaș drept și Ministerul public;

Având în vedere că art. 322 din Proc. penală prevede că dacă acuzatul nu a fost încunoștiințat, potrivit articolului 321 din Proc. penală drepturile sale vor fi conservate, însă le va exercita după definitivă decizie;

Că, prin urmare, îndată ce aceste deciziuni au rămas definitive și au investit Curtea cu jurați, că nu poate decât să procedă la judecarea faptelor ce-i sunt trimise;

Având în vedere că prin art. 405 din Proc. penală se recunoaște acuzatului condamnat dreptul de a ataca cu recurs pentru călcarea sau omisiunea de nisaiva formalității ce s'ar fi făcut, sau în deciziunea Camerei de punere sub acuzare, sau în instrucțiunea, sau în procedura urmată înaintea Curții juraților, iar art. 406 din Proc. penală prevede că tot astfel se va urma și în caz de necompetență;

Că din toate acestea rezultă că în privința declinatoriului de competență sunt două momente când ele se pot ridica: 1) înainte de constituirea Curții cu jurați, atacându-se cu recurs în Casație deciziunea Camerei de punere sub acuzare (art. 231 din Proc. penală), și 2) după darea deciziei Curții cu jurați, atacându-se cu recurs această decizie (art. 405 și 406 din Proc. penală);

Că, prin urmare, rezultă în mod clar că înaintea Curții cu jurați, în lipsă de o dispozițiune expresă a legii, care prevede o procedură specială pentru această jurisdicțiune organizată de legiuitor din înaltă rațiune socială, nu se poate ridica nici o excepțiune de necompetență. *Tam in remanum in personam.* Că având a judeca numai faptele ce sunt trimise prin deciziunea Camerei de punere sub acuzare (vezi Faustin Hélie. «Traité de l'instruction criminale», vol. VII, pag. 671);

Pentru aceste motive, suntem de părere a se respinge declinatoriul de competență, etc.

Judecător de ședință (s) Gh. Petrescu-Dâmbovița

NOTĂ. — Deși cestiunea e controversată, noi credem împreună cu jurisprudența franceză constantă (10 Ianuarie 1873, Sirey 73, I, 141 și Journ. du palais 1873, p. 299 și jurisprudența anterioară citată în notă, 12 Martie, 1885; S. 86, I, 287, Pal. 86, I, 671), că deciziunile de trimitere la Curțile cu jurați sunt *atributive*, iar nu *indicative* de instanță. Motivul soluțiunii este că jurații au plenitudinea jurisdicțiunii. Această soluțiune, e exprimată în modul următor de F. Hélie (Instr. crim., VII, No. 3560: «Orice excepțiune de incompetență e interzisă înaintea Curții cu jurați; e de principiu, în adevăr, că această Curte, când a fost regulat investită prin o decizie a Camerei de punere sub acuzare, nu se poate declara incompetentă, fie din cauza calității acu-

zatlui, dacă el era militar și a comis infracțiunea la corpul său, fie din cauza etății, dacă are mai puțin de 16 ani și nu ar fi justițiabil decât de jurisdicțiunea corecțională, fie din cauza că faptele nu ar constitui decât un delict ori o contravențiune, fie din cauză că resortul său nu ar fi nici locul crimei, nici acela al reședinței ori al arestării. E destul ca să fie Curtea regulat investită; plenitudinea jurisdicțiunii de care ea este investită îi atribuie o competență generală pentru a judeca faptele și toți acuzații trimiși înaintea sa.

«Nici un declinator nu poate fi propus înaintea Curții cu jurați, și deciziunile sale nu pot în nici un caz, să fie atacate pentru cauză de incompetență, ori care ar fi cauza acestei incompetențe, fie ea *ratione loci, personae vel materiae*».

De aceeaș părere e și d-l Garraud (*Précis de droit criminel*, 1904, No. 546) care spune: «Deciziunea irevocabilă a Camerii de punere sub acuzare este *atributivă* de competență, adică o Curte cu jurați incompetentă devine competentă când deciziunea care a investit-o nefiind atacată în timp util a căpătat puterea de lucru judecat». De altminterlea această părere e admisă de toți autorii noui. Normand, *Traité*, 1896, No. 1135, p. 721; Laborde, *Cours*, 1891, No. 1198, p. 657. Noi o credem mai întemeiată și conformă cu principiile.

I. TANOVICANU

TRIBUNALUL COVURLUI, S. I

Audiența dela 25 Iunie 1909

Președenția d-lui T. ARONOVICI, prim-președinte

Monahia Maria N. Albu cu Eleonora N. Albu și Ermil Zaharia
Sentința civilă No. 205

Adopțiune.—Adopțiunea unui minor.—Validitatea ei și fără prezența minorului în instanță.—Pronunțarea sentinței în Camera de consiliu.—Consimțământ.—Luarea lui de un singur judecător.—Hotărâre.—Darea ei pe baza unei rezoluții prezidențiale.—Validitatea ei, dacă constată îndeplinirea tutelor formelor. (Art. 311, 318, 319 din Codul civil).

1. Adopțiunea unui minor e valabilă și fără prezența acestuia înaintea tribunalului, dacă se prezintă și consimț pentru el persoanele ce-l reprezintă conform legii.

2. Sentința de adopțiune se poate da și în Camera de consiliu.

3. Consimțământul părților la adopțiune poate fi luat și de un singur judecător al tribunalului dacă e constatat prin o declarațiune autenticată conform legii.

4. Hotărârea de adopție, dată pe baza unei rezoluții prezidențiale de încuviințarea adopțiunii, e valabilă dacă hotărârea constată îndeplinirea tuturor formelor legale.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intertată de Monahia Ma-

ria N. Albu. în calitate de mamă și moștenitoare a defunctului Nicu Albu, în contra d-nei Eleonora N. Albu și a lui Ermil Zaharia, tutorele minorului Nicu N. Brădescu zis astăzi Albu, pentru anularea actului de adopțiune al acestuia autenticat de Tribunalul Neamtu la No. 226 din 26 Ianuarie 1908 și confirmat prin sentința aceluși Tribunal No. 17 din 26 Ianuarie 1908, pentru motive că adopțiunea n'ar îndeplini condițiunile legale și ca consecință reducerea la jumătate a legatului universal lăsat de defunctul Nicu N. Albu prin testamentul său olograf în favoarea soției sale Eleonora N. Albu și minorului adoptat, recunoscându-se reclamantei dreptul la jumătate din întreaga avere rămasă după defunctul său fiu Nicu N. Albu;

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale ambelor părți și examinând și dosarul adopțiunii minorului Nicu N. Brădescu;

Având în vedere că motivele pe cari se întemeiază reclamațiunea sunt: 1) Neprezentarea în persoană a minorului adoptat la încuviințarea adopțiunii de tribunal; 2) încuviințarea adopțiunii n'a fost citită de tribunal în ședință publică, și 3) că consimțământul părților la adopțiune nu s'a luat de tribunal conform art. 318 din Codul civil, ci numai de un singur judecător: președintele tribunalului;

Având în vedere că, în fapt, se constată următoarele: soții Nicu și Eleonora Albu din P.-Neamtu, neavând copii, s'au decis să adopte pe minorul Nicu N. Brădescu în etate de 10 ani, nepot de soră al soției adoptante, și pentru aceasta în ziua de 26 Ianuarie 1908 ambii sofi, împreună cu d-l Nicu Ioanin, primarul urbei P.-Neamtu, se prezintă în persoană înaintea Tribunalului Neamtu, și au cerut autenticarea actului de adopțiune în persoana nepotului lor Nicolae N. Brădescu, minor și reprezentat prin persoana primarului respectiv și, după autenticarea aceluși act la No. 227, s'au prezentat tot în aceeași zi cu actul de adopțiune și au cerut cu toții, prin petiția reg. la No. 2368, acelaiași tribunal, încuviințarea acestei adopțiunii, care a și fost admisă prin sentința No. 17/908;

La 31 Maiu 1908, Nicu N. Albu încetează din viață după ce prin testamentul său olograf din 11 Februarie acel an, lasă universalitatea bunurilor sale soției sale Eleonora N. Albu și minorului înfiat Brădescu, după care reclamanta s'a crezut în drept, în calitate de mamă a defunctului, să întenteze acțiunea de față spre a se anula adopțiunea minorului Brădescu ca neregulată făcută și ca urmare a obține reducțiunea testamentului la cotitatea disponibilă, conform legii, delăsându-i-se jumătate din averea succesorală;

Având în vedere motivele invocate în anularea adopțiunii:

În ce privește primul motiv: că nu s'a prezentat în persoană la tribunalul minorul adoptat:

Având în vedere susținerile reclamantei că, conform art. 318 din Codul civil, prezența minorului la adopțiune e absolut necesară la acest act, fără care adopțiunea e nulă, invocând pentru aceasta, pe lângă argumentele de text și de rațiune, tradiția din dreptul roman, legislația noastră anterioară legii din 1906 asupra adopțiunii, precum și jurisprudența și debaterile parlamentare relative la această chestiune;

Considerând că mai înainte de modificarea art. 311 și 318 din Codul civil, relativ la formele adopțiunii, jurisprudența noastră varia în privința adopțiunii minorilor și a necesității prezenței acestora la actul adopției, prevalând în cele din urmă părerea că ei pot fi adoptați și că prezența lor nu e indispensabilă la adopție când îi reprezintă mandatarii lor legali, cari con simt pentru ei;

Că această nedumerire a provenit din cauza modului cum e redactat art. 311 din Codul civil, ocupându-se numai de formele adopției persoanelor ce n'au implinit 25 ani, fără să arate nimic și în privința minorilor propriu ziși, și dacă și aceștia trebuie să se prezinte în

persoană la adopție, cu toate că nu pot da nici un consimțământ valabil, decât în unele cazuri excepționale și dela o anumită etate a minorității;

Considerând că e inadmisibil ca legiuitorul nostru introducând Codul Napoleon la anul 1864, consecut obiecturilor țării consacrate prin legiunile Caragea și Calimach, cari prevedeau adopția minorilor de orice etate, s'a îndepărtat de Codul francez, care limita adopția numai la majori și prin dispoziția art. 311 din Codul civil a admis adopția în privința etății adoptaților, putând fi deci adoptați dela orice etate;

Considerând că în privința formelor adopției, relative la necesitatea aparițiunii în persoană a minorului la adopție, dacă aceasta se justifică la adopție atât după tradiția Dreptului roman, cât și după legiunile vechi: Caragea și Calimach, după legea actuală însă prezența sa nu mai e necesară, adopțiunea fiind considerată ca un contract pur civil, în care participarea minorului în persoană n'are nici o rațiune, nefiind capabil de a consimți. Astfel, conform principiilor din Dreptul roman, minorii trebuia să apară la adopțiuni pentru a-și da consimțământul, căci ei lucrau în toate contractele, iar tutorii îi asistau pentru complectarea capacității lor. Iar după legislațiile Calimach și Caragea, minorii ne mai fiind capabili de a consimți la actele lor juridice, prezentarea lor la actul de adopțiune se justifică din cauza caracterului religios al acestui act, pentru care trebuiau cetite de preot sfintele molifte minorului, spre a simboliza astfel legătura rudeniei cu familia adoptanților;

Considerând că după codul nostru actual, adopțiunea fiind un contract pur civil, la încheierea lui n'are nici o rațiune să participe și minorul adoptat, care nu poate consimți decât prin persoanele ce îl reprezintă după lege. Că, de altminteralea nici din textul art. 311 și 318 nu rezultă obligațiunea a se prezenta în persoană decât pentru adopții majori, capabili de a consimți, formalitatea prezentării minorilor devenind inutilă, întru cât consimt pentru ei părinții sau tutorii lor; Că, deși adopțiunea e un contract solemn, din moment însă ce legea nu investeste pe minor cu capacitatea de a-l încheia în numele său, cum a făcut-o în alte contracte solemne — căsătoria dela 18 ani și testamentul dela 15 lei — nu se cere participarea în persoană a minorului la adopțiune, el neavând nici un rol activ;

Considerând că aparițiunea persoanei minorului la adopție nu s'ar putea explica nici ca argument de rațiune, și anume că tribunalul n'ar putea constata diferența de etate și că adopția e cinstită în motivele ei, dacă nu s'ar încredința în persoană de identitatea copilului;

Considerând că aceste argumente n'au nici o seriozitate, căci actualmente diferența de etate se poate constata numai cu actele de stare civilă ce se țin în mod regulat; iar, în ce privește moralitatea adopțiunii, legea prescrie prezentarea actului de bună conduită a adoptatorului și dreptul minorului de a cere revocarea adopției după un an dela majoritate fără arătare de motive. Că, în ce privește prezența minorului pentru stabilirea identității sale, în afară că legea nu o cere, dar această măsură nici nu se poate justifica în practică, din moment ce ambele părți căzând de acord asupra adopției unui minor prin substituție, tribunalului iar îi scapă orice mijloc de a se putea convinge de asemenea fraudă, ceace, dacă s'ar constata mai în urmă, ar da de sigur drept părților interesate la anularea adopțiunii pentru acest motiv;

Considerând că nici prin argumente de text nu se poate deduce necesitatea prezenței minorului la adopțiune, de oarece legea din 1906. voină să simplifice formele adopției și să taie controversa ce există în privința adopției minorilor, n'a adus nici o modificare esențială asupra formelor adopțiunii, adăugând sub art. 318 din Codul civil două aliniate prin cari se prevede pentru adopția minorilor în mod general consim-

țământul persoanelor ce îi reprezintă, putându-se face declarațiunea acestui consimțământ și prin act autentificat conform legii;

Considerând că se pretinde de reclamantă că cuvintele: «pe lângă aceasta», din aliniatul al doilea de sub art. 318 din Codul civil, se referă la persoana minorului care trebuie să se prezinte împreună cu persoanele ce consimt pentru el, de unde obligațiunea imperioasă a se prezenta la adopție și minorul. Cum că acest mod de interpretare e eronat și nu rezistă nici unei analize gramaticale serioasă, rezultă că dacă legiuitorul ar fi vizat prin asemenea cuvinte pe minor, ar fi întrebunit expresiunea: «pe lângă aceasta», iar pronumele feminine de aceasta neputându-se raporta decât la substantivul declarațiune sau în mod general la formaitate, cuprinsă în primul aliniat, care, ocupându-se de adopțiunea unui major, zice: «spre a face declarațiune că aceasta e cu consimțământul amândorora»;

Că, în al doilea aliniat, care se ocupă de adopțiunea minorilor, legiuitorul, pentru a nu se mai repeti, întrebuințează fraza. eliptică «pe lângă aceasta», ca să exprime ideea din primul aliniat, voină să zică că pe lângă declarațiunea consimțământului adoptantului, când adoptatul e minor, să se prezinte persoanele ale căror consimțământ se cere pentru a complecta astfel actul adopțiunii prin declarațiunea lor, iar nici cum să se prezinte și minorul a căror prezență la adopțiune nu se mai justifică, după cum s'a argumentat mai sus;

Considerând că nici din desbaterile parlamentare, asupra modificărilor regulilor adopțiunii prin legea din 1906 nu rezultă obligativitatea prezentării minorului la adopțiune, scopul legii, după cum se învederează din expunerea de motive, fiind pentru ușurarea formelor adopțiunii iar din admiterea amendamentului la Senat, că minorul la adopțiune să fie reprezentat prin reprezentanții săi legali, s'a tranșat controversa că prezența minorului nu se mai impune la adopțiune;

Considerând că admitând chiar că prezentarea minorului la adopțiune ar fi necesară, adopțiunea fiind un act solemn, această formalitate însă nu poate fi considerată ca esențială, a cărei lipsă ar atrage nulitatea adopțiunii;

Considerând că baza solemnității unui act cu acest caracter constă în consimțământul persoanelor ce concură la act, cum și în modul cum trebuie exprimat acest consimțământ, că nu se contestă că minorul nu concură prin nici un mod la exprimarea consimțământului actului său de adopțiune, alegându-se totuși că prezența sa ar fi necesară pentru a se putea aprecia de tribunal moralitatea adopțiunii și pentru protejarea minorului. Că, admitând că minorul ar trebui să apară la tribunal pentru acest scop, de aci nu poate rezulta nici o nulitate, legea neprescriind-o în mod formal, rămânând în tot cazul dreptul minorului, în favoarea căruia e prescrisă această formalitate, să se prevaleze de neobservarea ei, atunci când ar dovedi că i s'a adus vre'un prejudiciu, adică prin neprezentarea lui, tribunalul nu și-a complectat elementele de apreciere la încuviințarea adopțiunii. Că, așa fiind, prezența minorului la adopțiune nefiind o condiție intrinsecă la perfecțiunea solemnității actului în sine, reclamanta nu se poate prevala de absența minorului înaintea tribunalului pentru a cere nulitatea ei.

În ce privește motivul nulității adopțiunii, că încuviințarea ei a fost citită în Camera de consiliu și nu în ședință publică:

Având în vedere că reclamanta în susținerea acestei nulități se bazează pe dispozițiunile art. 319 din Proc. civilă, după care orice sentință se dă în public, sub pedeapsă de nulitate, prin urmare și încuviințarea de adopțiuni care sunt adevărate sentințe;

Considerând că prin legea din 1906 abrogându-se articolul 324 din Codul civil, care prevedea publicitatea de Curtea de apel a încuviințărilor adopțiunilor și menținându-se numai încuviințarea dată de tribunal, după

examinarea formalităților necesare în Camera de consiliu, implicit s'a desființat formalitatea publicității sentințelor de adopție, căci legea nu o prevede în mod formal. Că, înainte de legea din 1906, asupra adopțiunii, numai în un singur caz publicitatea era impusă, adică atunci când se încuvințea de Curte; în celelalte cazuri la tribunal cât și la Curte, când se respingea, nepublicitatea era regulă;

Considerând că regula din art. 118 și 119 din Proc. civilă se aplica numai sentințelor date pe calea contencioasă după debateri litigioase și contradictorii între părți, iar nici cum încuviințării adopțiunii în cari tribunalul nu judecă ci controlează un act pe cale grațioasă, dovadă că în contra lor nu e deschisă altă cale decât atacare pe cale principală. Că așa se explică pentru ce atunci când legiuitorul a voit să se pronunțe încheierea în public, a prevăzut anume aceasta la Curte prin vechiul art. 324 din Codul civil, acum abrogat, ceea ce era inutil să facă dacă publicitatea sentințelor prescrie în art. 118 din Codul civil se întindea de drept și la încuviințările adopțiilor. Că, de altfel, din art. 104 al Proc. civile, cum și din expunerea de motive a acestui text, rezultă în mod cert că încuviințarea de adopție aparține jurisdicției grațioase, fiind lucrări de Camera de chibzuire unde nepublicitatea e regulă;

Considerând că chiar dacă am admite utilitatea publicității încheierii adopției ca o chestiune de Stat care interesează pe terți, totuși legiuitorul din 1906, în grija ce a avut-o pentru simplificarea formelor adopției, n'a privat de orice măsură de publicitate asemenea acte, prescriind că actul de adopție să fie transcris la oficiul stării civile al locului unde domiciliază adoptatorul; a crezut inutil să mai mențină publicitatea prin pronunțarea adopțiunii în ședință publică ca neconstituind o măsură serioasă pentru aducerea ei la cunoștința celor de al treilea. Ceea ce trebuie poate să mențină, e afigerea încheierii adopțiunii prin unele locuri publice sau publicări prin ziare, formalitate care s'a desființat odată cu abrogarea art. 324 din Codul civil, care prevedea și publicitatea încheierii adopțiunii. Că, în definitiv, oricâtă necesitate s'ar simți pentru îndeplinirea acestor formalități, lipsa lor nu poate atrage nulitatea, nefiind anume neprevăzută prin lege.

În ce privește ultimul motiv de nulitate, că nu s'ar fi luat consimțământul părților de tribunal:

Având în vedere că acest motiv se întemeiază pe împrejurarea că rezoluțiunea de încuviințarea adopțiunii, pusă pe petiția părților la 26 Ianuarie 1908, e semnată numai de Președinte, de unde rezultă că consimțământul s'a luat numai de Președinte și că tribunalul a deliberat asupra adopțiunii în ziua de 28 Ianuarie 1908 când a și încuviințat-o pe baza numai a consimțământului luat de un singur judecător;

Considerând că după cum se constată din cuprinsul hotărârii de adopțiune, tribunalul afirmă că părțile s'au prezentat înaintea sa în ziua de 26 Ianuarie și au prezentat actul de adopțiune, etc. Că, această afirmațiune nu poate fi combătută prin simplul fapt că rezoluțiunea de încuviințare a adopției, e semnată numai de Președinte, căci sentința de încuviințare constată că consimțământul părților a fost luat de tribunal în aceiași zi;

Considerând că rezoluțiunea prezidențială pentru încuviințarea adopțiunii nu poate avea caracterul unei minute care să fie semnată și de celălalt judecător ce a deliberat, de oarece legea nu prevede asemenea formalitate în lucrările de cameră de consiliu, fiind suficientă rezoluțiunea prezidențială, cum se obișnuiește în practică, că deliberarea a avut loc astfel ca pe baza ei să se drezeze lucrarea admisă;

Că, pe lângă constatarea din corpul sentinței că consimțământul s'a luat de tribunal în ziua de 26 Ianuarie 1908 mai e și data de 26 Ianuarie din frontispiciul sentinței, că sentința e dată în acea zi și prin urmare dacă în josul hotărârii s'a pus data de 28 Ianuarie, aceasta nu poate fi de cât o eroare de redacțiune, care

a și fost rectificată de același tribunal prin un jurnal modificat în regulă;

Că, în principiu orice erori materiale pot fi rectificate, art. 292 din Procedura civilă fiind enunțativ și nu limitativ, și în special erorile asupra datei ce trebuie să poarte o hotărâre judecătorească se pot rectifica posterior semnăturii ei de judecători, când de altfel rectificarea operată e conformă pronunțării hotărârii;

Că prin rectificarea unei asemenea erori nu se poate susține că se aduce vreo modificare sentinței date sau vreo alingere autorității lucrului judecat ci, din contră, se consfințește mai bine adevărata hotărâre care s'a dat;

Considerând că în lipsa unui jurnal de rectificare sau ca aceasta ce se invoacă n'ar prezenta vreo valoare juridică, totuș eroarea datei de 28 Ianuarie 1908 se poate constata din însăși actele adopțiunii și anume din petiția cu care s'a prezentat de părți actul de adopțiune, precum și din datele ce poartă sentința, atât pe frontispiciul ei cât și în corpul ei, toate acestea înveredând ca adevărate data când s'a constatat de tribunal consimțământul părților a fost 26 Ianuarie 1908 și nu 28 Ianuarie 1908, cum greșit s'a scris în josul sentinței;

Considerând în fine că în ipoteză când ar fi stabilit că consimțământul adopțiunii n'a fost luat decât de președinte, nu e mai puțin adevărat că sentința de adopție e valabilă ca dată conform legii. În adevăr, legiuitorul din 1906, asupra adopțiunii, preocupat de ideea de a facilita formele acestui act interesând starea persoanelor, a prevăzut în partea finală a art. 318 din Codul civil că declarațiunea de consimțământ poate fi făcută și prin act autentificat, deci luată de un singur judecător. Că nu mai rămâne îndoială că aci e vorba de consimțământul tuturor părților ce concure la adopție, căci n'ar fi fost nici o rațiune să se facă vreo distincție în această privință, când e știut că acordul de voință a ambelor părți trebuie să fie constatat simultan. Că, acest scop nu s'ar atinge când declarațiunea consimțământului tutorelui ar fi constatată în în mod unilateral și s'ar prezenta numai adoptatorul înaintea tribunalului cu declarațiunea tutorelui pentru a i se constata consimțământul la adopție. (*D. Alexandresco*, Dreptul civil român, vol. II, ediția I, pag. 433, 434). Că, așa fiind, nu mai are necesară prezența tuturor părților înaintea tribunalului, ca să le ia consimțământul, din moment ce declarațiunea lor de consimțământ a fost constatată în mod legal, așa cum prescrie art. 318, aliniatul final;

Că, în asemenea caz, rolul tribunalului rămânea redus numai la încuviințarea adopțiunii care putea să n'ăibă loc chiar în acea zi, ceea ce a și făcut-o prin sentința a cărei anulare se cere;

Că, prin urmare, nici acest motiv de anulare nu e fondat;

Pentru aceste motive, în neunire cu concluziile d-lui reprezentant al ministerului public, respinge ca nefondată acțiunea, etc.

(s) Prim-președinte T. Aronovici.

NECROLOG

Vineri 12 cor., a încetat din viață *Eugeniu Carada* întemeietorul și conducătorul Băncii Naționale a României și unul din stâlpii Partidului Liberal. Pierderea sa lasă regrete unanime mai cu seamă în cercurile mari comerciale și industriale al căror mare protector a fost. Să-i fie țărâna ușoară

Duminecă 14 cor., s'a stins din viață și Marți 16 cor., a fost condus la ultimul locaș *Ioan Prodan*, consilier la Înalta Curte de Casație. Caracter blând, magistrat integru, Ioan Prodan nu lasă în urma sa decât regrete în inima acelor cari l-au cunoscut. Fie-i țărâna ușoară.